

Kultuuriministri 19. veebruari 2019. a määruse nr 6 „Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamise tingimused ja kord“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse kultuuriministri 19. veebruari 2019. a määruse nr 6 „Rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamise tingimused ja kord“ 12. juunil 2026. a jõustunud redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 09.06.2026, 29.

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Määruse muutmise eesmärk on ajakohastada rahvusvähemuste kultuuriseltside toetamise tingimusi ning luua senisest paremad võimalused rahvusvähemuste kultuuri tutvustamiseks, kultuuripärandi säilitamiseks ja kultuurialase koostöö arendamiseks.

Kehtiv määrus keskendub peamiselt Eestis toimuvatele tegevustele ning rahvusvähemuste kultuuri tutvustamisele Eesti avalikkusele. Muudatustega laiendatakse toetuse andmise eesmärke ja toetatavate tegevuste ringi, et võimaldada toetada ka Eesti ja teiste riikide rahvusvähemuste vahelist kultuurialast koostööd ning rahvusvähemuste kultuuripärandi tutvustamist rahvusvahelisel tasandil.

Muudatuste eesmärk on soodustada rahvusvähemuste kultuuriseltside osalemist rahvusvahelistes koostöövõrgustikes, toetada kogemuste vahetamist ning tugevdada rahvusvähemuste kultuuriseltside võimekust kultuuripärandi säilitamisel ja tutvustamisel. Rahvusvaheline koostöö aitab kaasa rahvusvähemuste kultuuri nähtavuse suurendamisele, uute koostöösuhete loomisele ning Eesti kogemuse tutvustamisele rahvusvähemuste kultuurilise mitmekesisuse hoidmisel. Lisaks täpsustatakse toetuse andmise tulemusi ja nende mõõtmist, laiendatakse abikõlblike kulude ulatust ning suurendatakse toetuse maksimaalset suurust. Muudatusega soovitakse tagada, et toetuse andmise tingimused vastaksid paremini rahvusvähemuste kultuuriseltside tegelikele vajadustele ning võimaldaksid toetada sisuliselt mõjukaid ja kestlikke projekte nii Eestis kui ka rahvusvahelises koostöös.

Eelnõu rakendamise ega kaasne taotlejate ega toetuse saajate halduskoormuse suurenemist.

Eelnõu ei ole seotud ühegi praegu menetluses oleva eelnõu, Euroopa Liidu õiguse rakendamise ega Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Kultuuriministeeriumi kultuurilise mitmekesisuse osakonna nõunik Anne-Ly Reimaa (e-post anne-ly.reimaa@kul.ee, telefon 628 2217) ja Kultuuriministeeriumi õigus- ja varahaldusosakonna õigusnõunik Kadri Kilvet (e-post kadri.kilvet@kul.ee, telefon 628 2224), kes tegi eelnõu juriidilise ekspertiisi.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kaheksast punktist.

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 2 lõiget 1, milles sätestatakse toetuse andmise eesmärk. Kehtiva regulatsiooni kohaselt on toetuse eesmärk soodustada rahvusvähemuste keele ja kultuuri säilimist ja tutvustamist Eestis. Muudatusega täiendatakse eesmärki Eesti ja teiste riikide rahvusvähemuste vahelise kultuurialase koostöö arendamisega. Muudatuse eesmärk on

toetada Eestis tegutsevate rahvusvähemuste organisatsioonide osalemist rahvusvahelises kultuurivahetuses.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse § 2 lõike 2 punkti 2. Kehtiva regulatsiooni kohaselt on oodatav tulemus rahvusvähemuste kultuuri tutvustamine Eesti avalikkusele. Muudatusega nähakse ette võimalus tutvustada rahvusvähemuste kultuuri lisaks Eestis ka rahvusvahelisel tasandil. Muudatus tuleneb toetuse eesmärgi laiendamisest ning võimaldab toetada tegevusi, mis suurendavad Eestis tegutsevate rahvusvähemuste kultuuripärandi nähtavust väljaspool Eestit.

Eelnõu punktiga 3 muudetakse määruse § 2 lõike 2 punkti 5. Kehtiva regulatsiooni kohaselt on toetuse andmise tulemus koostöövõrgustiku loomine rahvusvähemuste ja eesti kultuuriseltside vahel. Muudatusega laiendatakse koostöövõimalusi ka teiste riikide rahvusvähemusi esindavate organisatsioonidega. Muudatuse eesmärk on toetada rahvusvaheliste kontaktide loomist, kogemuste vahetamist ning ühisprojektide algatamist, mis aitavad kaasa rahvusvähemuste kultuuripärandi säilitamisele ja tutvustamisele.

Eelnõu punktiga 4 täiendatakse määruse § 2 lõiget 3 uue mõõdikuga. Lisaks senistele tulemusnäitajatele hakatakse mõõtma projekti raames loodud koostöövõrgustike arvu. Muudatuse eesmärk on hinnata toetuse mõju rahvusvähemuste organisatsioonide koostöövõimekuse suurendamisele ning rahvusvaheliste kontaktide tekkimisele.

Eelnõu punktiga 5 muudetakse määruse § 3 lõiget 1, milles sätestatakse toetatavad tegevused. Kehtiva regulatsiooni kohaselt antakse toetust projektidele, mille raames korraldatakse Eestis rahvusvähemuste kultuuripärandit tutvustavaid sündmusi või antakse välja vastavaid teabematerjale. Muudatusega lisatakse toetatavaks tegevuseks Eesti ja teiste riikide rahvusvähemuste vaheline kultuurialane koostöö. Muudatus võimaldab toetada projekte, mille keskmes on rahvusvahelised koostöötegevused, kogemuste vahetamine, ühised kultuurialgatused ning rahvusvähemuste kultuuripärandi tutvustamine laiemale sihtrühmale.

Eelnõu punktiga 6 tunnistatakse kehtetuks määruse § 8 lõike 3 punktid 1 ja 6, mille kohaselt ei olnud organisatsiooni liikmemaks ning väljaspool Eestit toimuva sündmuse korraldamisega seotud kulud abikõlblikud. Muudatuse eesmärk on võimaldada paindlikumalt toetada tegevusi, mis aitavad saavutada määruse eesmärgi. Organisatsiooni liikmemaks võib olla abikõlblik juhul, kui see on otseselt seotud projektiga ning vajalik rahvusvahelises koostöövõrgustikus osalemiseks. Samuti võib abikõlblikuks osutada väljaspool Eestit toimuvate tegevustega seotud kulu, kui see on otseselt seotud projekti eesmärkide saavutamise ja aitab kaasa rahvusvähemuste kultuuri tutvustamisele või rahvusvahelise koostöö arendamisele.

Eelnõu punktiga 7 muudetakse määruse §-i 10 ja suurendatakse toetuse maksimaalset suurust 6000 eurolt 7000 euron. Muudatuse eesmärk on viia toetuse ülemmäär paremasse vastavusse projektide tegelike kuludega. Viimastel aastatel on suurenenud sündmuste korraldamise, transpordi, majutuse, ruumide kasutamise ning tehnilise teenindamise kulud. Samuti võivad rahvusvahelise koostööga seotud tegevused eeldada suuremat rahalist panust kui üksnes Eestis toimuvad projektid.

Eelnõu punktiga 8 muudetakse määruse § 12 lõike 2 punkti 5, mis käsitleb taotluste hindamiskriteeriume. Muudatusega täpsustatakse, et projekti mõju hindamisel võetakse arvesse lisaks kogukondlikule mõjule ka rahvusvahelist mõju. See võimaldab väärtustada projekte, mis loovad koostööd Eesti ja teiste riikide rahvusvähemusi esindavate organisatsioonide vahel,

suurendavad rahvusvähemuste kultuuripärandi rahvusvahelist nähtavust või aitavad kaasa rahvusvaheliste koostöövõrgustike kujunemisele.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega.

4. Eelnõu mõjud

Eelnõus kajastatud määruse muudatused on seotud selle rakendamise käigus esile kerkinud kitsaskohtadega, mida on kirjeldatud seletuskirja sissejuhatavas osas ja punktis 2. Muudatused aitavad kaasa toetuse andmise eesmärgi ja tulemuse paremale saavutamisele. Mõju muudele valdkondadele ega ebasoovitavaid mõjusid ei kaasne.

5. Eelnõu rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõu rakendamisega täiendavaid tulusid ega kulusid ei kaasne.

6. Eelnõu jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras, st kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Integratsiooni Sihtasutusele.